

Hans Majestæt Kongens tale til 50de ordentlige Storting ved dets aabning.

Gode herrer og norske mænd!

Hans Majestæt Kongen, min høitelskede fader, som paa grund af sygdom er forhindret fra — som han havde ønsket — personlig at aabne Stortinget, har paalagt mig at bringe Eder sin kongelige hilsen, naar I nu efter nye valg træder sammen til udførelse af Eders vigtige gjerning i fædrelandets tjeneste.

Hans kongelige Høihed arveprins Gustav Adolf vil inden kort tid opnaa myndighedsalderen, og det er mig en glæde i denne høitidsstund med Eder at modtage den ed, han idag vil aflægge til Hans Majestæt Kongen og kongeriget Norges konstitution og love.

De forenede rigers forhold til fremmede magter er fremdeles uforandret venskabeligt. Krigen i Syd-Afrika og de lovløse forhold i Kina har ikke givet anledning til nogen forføining og ikke voldt skibsfarten paa disse farvande nogen væsentlig ulempe.

De af Haager-konferencen vedtagne konventioner angaaende fredelig bilæggelse af mellemfolkelige tvistigheder og tillem্পning paa krig tilsjøs af Genfer-konventionen af 28de august 1864 samt tre deklARATIONER angaaende forbud mod visse krigsmidler er ratificerede.

For Nobel-stiftelsen er udfærdiget de fornødne statuter med hensyn til de i testamentet foreskrevne prisuddelinger og dertil knyttede Nobel-instituter.

Uddelingen af «Fredsprisen» besørgeres af den af Stortinget valgte komite, som ogsaa har ledelsen af det dertil knyttede Nobel-institut. Den første uddeling skal finde sted aaret 1901 paa stiftelsens høitidsdag, aarsdagen for testators død, den 10de december. Af stiftelsens indtægter udtages kr. 300 000,00 for hver prisgruppe, hvoraf $\frac{1}{4}$ — med fradrag af udgifterne ved prisuddelingen — anvendes til dens Nobel-institut.

Ved Pariserudstillingen har den norske afdeling vundet anerkjendelse ved juryens bedømmelse.

Aarsudbyttet af jordbruget i det Søndenfjeldske og paa Vestlandet har været et middels — og i nogle distrikter et godt aar. I det Trondhjemske er udbyttet under et middels aar, og i de tre nordlige amter er det uaar.

Fiskerierne har ogsaa givet mindre godt udbytte. I Finmarken har det været bedre end i de sidste aar, men af vore vigtigste fiskerier var skreifisket i Lofoten mislykket og dækkede ikke fiskernes udrustning, og ved sildefiskerierne nordpaa er det opfiskede kvantum hidtil kun ubetydeligt.

Af vore øvrige næringer har trælast- og fiskehandelen, industrien og fabrikerne i det hele arbeidet med fordel.

Fraktarten har indbragt betydelige kapitaler, og vor dampskibsflaade er forøget med forholdsvis store, nybyggede skibe.

Den almindelige forretningsvirksomhed i landet er usvækket og den indenlandske omsætning livlig, saa at jernbanernes og post- og telegrafvæsenets indtægter har holdt sig og viser nogen stigning.

Jernbanebygningen er fremmet overensstemmende med Stortingets beslutninger og vil blive foreslaaet fortsat væsentlig i samme omfang og med samme arbejdsstyrke, men med nogen ændring i arbejdsplanerne for et par af anlæggene.

De to under bygning værende panserskibe antages først at kunne gaa paa togt, «Norge» i slutningen af dette og «Eidsvold» i begyndelsen af næste aar.

Kystbefæstningerne ved Svelviksfjorden og Agdenes er færdige, og befæstningerne ved Tønsbergfjorden bliver færdige i denne eller næste maaned. Forslag til ordning af skyttærvæsenets forhold til armeen og frivilliges deltagelse i landsforsvaret er under udarbejdelse.

Det budgetforslag, som vil blive Eder forelagt, er — trods stigning i udgifterne — balanceret uden nye skatter.

De kongelige propositioner om udfærdigelse af en «almindelig borgerlig straffelov» og «lov om anmeldelse af reisende og fremmede», som ikke kom under behandling paa forrige Storting, vil blive fremsat paany.

Af de øvrige lovforslag, som agtes forelagt Eder, henledes opmærksomheden paa de længe forberedte og sterkt paakrævede love om «aktieselskaber, kommanditselskaber og foreninger med vekslende kapital» og om «forsikringsselskaber».

Angaaende den parlamentariske kommissions forslag til lov om statskontrol med skibes sjødygtighed vil der blive tilstillet Stortinget særskilt meddelelse.

Hans Majestæt Kongen forsikrer Eder om sin kongelige yndest og bevaagenhed, idet han nedbeder Herrens velsignelse over Eders forestaaende arbeide.

Paa Hans Majestæt Kongens høie vegne erklærer jeg herved Norges riges 50de ordentlige Stortings forhandlinger aabnede.

Givet paa Kristiania slot den 23de oktober 1900.

Under Hans Majestæts, min naadigste Konges og Herres sygdom.

Gustaf.

Steen.

Lehmann.